

Od redakcji

Suspiria Luki Guadagnina z 2018 r. tylko pozornie jest remakiem *Suspirii* Daria Argenta z 1977 r. To rodzaj fantazji na temat pierwowzoru. Guadagnino powtarza zasadniczą linię fabularną – jest młoda Amerykanka, Suzy/Susie Bannion, która chce się kształcić w szkole tańca w Niemczech; jest zbrodnia i spisek wiedźm; jest wreszcie sam tytuł, wprost łączący oba filmy. Późniejsza *Suspiria* jest jednak w swoich znaczeniach i odniesieniach dużo rozleglejsza, stanowi raczej metakomentarz do pierwotnego tekstu niż jego repetycję. Co zaś najważniejsze, nie zaciąga długu fabularnego u poprzedniczki po to, by zinstrumentalizować ją na potrzeby współczesności. Guadagnino robi film nie na podstawie *Suspirii* Argenta, ale o niej, traktując ją jako znaczący punkt w historii kina, (arcy)dzieło nie tylko oddające ducha swoich czasów, lecz także go kształtujące. W tym sensie późniejszy film można odczytać jako historiograficzne opracowanie wcześniejszego. Jeśli przeniesiemy tę logikę na grunt piśmiennictwa filmoznawczego, to będzie nam wolno stwierdzić, że Guadagnino pisze/filmuje tekst o dziele Argenta, opatrując znaną fabułę i stylistykę własnym odczytaniem. Umie przy tym zachować osobny autorski styl i kunszt, co w tekstach akademickich jest przecież również istotne.

Historiografia filmu i kina, choć opiera się na materiałach zastanych i źródłach archiwalnych, ma autonomię. Jest narracją, rodzajem fabularnego nadpisania. W dużym stopniu, jak każda literatura, jest także fikcją, nawet jeśli ma charakter dokumentalny. W tomie poświęconym tej problematyce chcieliśmy uchwycić właśnie to napięcie między samym przedmiotem badań a wytwarzaniem wiedzy na jego temat. Skupiliśmy się więc na kwestiach kształtowania nowych narracji historiograficznych wokół filmów i przez filmy oraz uzupełniania czy kwestionowania tych istniejących.

Tom otwiera tekst rekapitulujący dorobek polskiego piśmiennictwa filmoznawczego po zwrocie archiwalnym i wskazujący perspektywy rysujące się przed cyfrową historiografią kina. W kolejnych artykułach z działu dotyczącego kształtowania narracji historiograficznych autorzy podejmują kwestie kreowania wiedzy tam, gdzie jest ona szczątkowa, marginalizowana bądź w jakiś sposób zmanipulowana. Następny dział został poświęcony uzupełnianiu luk – opracowywaniu archiwów, które rzucają nowe światło na rzeczy dotąd pozornie oczywiste, porządkowaniu odmiennych wersji historii, reprezentujących po prostu różne interesy, czy też badaniu obecności jednego tekstu w rozmaitych mediach. W trzeciej części umieściliśmy artykuły podejmujące temat potencjału historiograficznego filmu, a więc sposobów zapisywania historii za pomocą dyskursu filmowego.

Karolina Kosińska